

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐใน ส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวไว้ดังนี้ (4) พัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 34 บัญญัติให้การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนต้องเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า โดยให้ข้าราชการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ คุณธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมาตรา 72 บัญญัติให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิตมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

คุณธรรม จริยธรรมเป็นบทบัญญัติของความดีความงามของบุคคลที่ส่งผลต่อการประพฤติดีประพฤติชอบ สังคมใดที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม สังคมนั้นก็จะมีแต่ความสุขร่มเย็น องค์กรทางการศึกษาก็เป็นสังคมหนึ่งที่ต้องการบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งไม่ใช่มีพฤติกรรมที่ยึดกรอบกฎหมายอย่างเดียวเท่านั้น แต่ต้องประพฤติปฏิบัติให้อยู่ในกรอบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงามตามปทัสฐานของสังคมที่ได้รับการยอมรับ นอกจากนี้คุณธรรม จริยธรรมยังเป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์ประกอบหนึ่งที่จะช่วยสร้างศรัทธา สร้างแรงจูงใจให้เกิดความสามัคคีร่วมมือกันปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไปจะเกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือและศรัทธาในตัวผู้นำและองค์กรจนได้รับความไว้วางใจในที่สุด (ประทวน บุณย์รักษา. 2556 : ออนไลน์) ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างซื่อสัตย์สุจริตและมีความยุติธรรม บริหารงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมย่อมผลักดันให้การศึกษา มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมีคุณภาพ

องค์ดาโลลามะ (2554 : ออนไลน์) กล่าวว่า ไม่มีพระเจ้าหรือพระพุทธรูปเจ้าองค์ไหนบอก ว่า อ้อราชฎ์บังหลวงไม่เป็นไร เราควรจะซื่อสัตย์และยุติธรรม ไม่มีครูผู้ใหญ่ท่านไหน กล่าวว่า คุณควรจะทำเปรียบผู้อื่นมากเท่าที่จะทำได้ ฉันจะให้พรท่าน ไม่มีพระเจ้าองค์ใดกล่าวอย่างนั้น ฉะนั้น ผู้บริหารที่ดี ต้องมีหลักธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจ และพฤติกรรมกาปฏิบัติ ให้อยู่ในกรอบและเป็นแบบอย่างที่ดี (ดารา พงษ์สมบูรณ์. 2556 : ออนไลน์) บริหารตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการประพฤตินเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน ทั้งด้านความเก่ง ความดี และ ความมีความสุขสมบูรณ์ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ในฐานะที่มีหน้าที่เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยยึดหลักว่า “จะพัฒนาใครเขาต้องพัฒนาตัวเราก่อน” นอกจากนี้การพัฒนาดนให้มี “ภูมิรู้ ภูมิธรรมและภูมิฐาน” ยังช่วยให้ผู้บริหารได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ทำให้การบริหารได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายและประสบความสำเร็จ สูงขึ้น (ทวน พิณรุพันธ์. 2549 : 38) ผู้บริหารพึงสำรวจตนเอง เตือนตนเองอยู่เสมอไม่หลงทำสิ่ง ที่ผิดอาศัยความถูกต้องตนเองเป็นใหญ่โดยลืมหลักความถูกต้องตามธรรม ซึ่งสังคมสมัยปัจจุบันนี้ เจริญไปด้วยวัตถุนิยมที่อาจทำให้ผู้บริหารหลงใหลเห็นแก่ตัวเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อสังคม

ขณะที่เราเป็นผู้บริหาร อย่าบริหารโดยเอาตัวเองเป็นมาตรฐานเสมอไป ในบ้าน ใน บริษัท ในสถาบัน ในองค์กร หรือแม้กระทั่งระดับประเทศ ผู้นำหรือผู้บริหารเอาตนเองเป็น ศูนย์กลางในลักษณะโลกต้องหมุนตามฉัน ล้วนแล้วแต่เป็นเผด็จการทรราชทั้งนั้น ไปดูเถอะ เบนิตโต มุสโสลินี, ฮิตเลอร์, โจเซฟสตาลิน, พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ยังไม่นับพล พต หรือใน ผึ้งเอเชียอาคเนย์ของเราซึ่งไม่ต้องระบุชื่อ ผู้บริหารที่เอาตัวเองเป็นศูนย์กลางล้วนแต่มีชะตากรรม ที่อาภัพอัปโชคทั้งนั้น เห็นไหม เพราะฉะนั้นถ้าเรามีโอกาสขึ้นเป็นผู้บริหารเราควรจะดู เนลสัน มันเดลา เป็นตัวอย่าง ว่าเราควรเป็นผู้บริหารที่คนทั่วไปอยากเดินตาม ไม่ใช่ผู้บริหารที่คนทั่วไป รู้สึกอึดอัด ขัดข้อง เหนื่อยหน่าย ระอา เมาพริกเผาเกลืออย่าเป็นเช่นนั้น (พระมหาวิมลชัย วชิรเมธี. 2552 : 17-24) คุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญมาก ผู้บริหารทุกคนทุกระดับ จะต้อง มี โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อช่วยให้การบริหารงานในสถานศึกษาราบรื่น บรรลุจุดมุ่งหมายถ้าผู้บริหารสถานศึกษาขาดคุณธรรมและจริยธรรมจะไม่เป็นที่ยอมรับของ ผู้ได้บังคับบัญชา ขาดความศรัทธาในตัวผู้บริหาร การบริหารงานต้องยึดกฎระเบียบของทาง ราชการ สิ่งต่างๆเหล่านี้เราสามารถพัฒนาได้ด้วยการศึกษาหาความรู้เพื่อเป็นบันไดสู่ความสำเร็จ ในชีวิตมีความมั่นคงในอาชีพ มีความเป็นอยู่ที่สบายกว่าคนอื่น ได้รับการยกย่องนับถือ (อนันตชัย พงศ์สุวรรณ. 2547 : 14) การบริหารงานผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรมในการครองตน คุณธรรมใน การครองคน และคุณธรรมในการครองงาน

ผู้นำ คือ ผู้ที่แสวงหาความเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุด ส่วนผู้บริหาร คือ ผู้ดำเนินงานตามการเปลี่ยนแปลงให้บรรลุผล ทั้งผู้นำและผู้บริหารจึงเป็นเสมือนหัวก้อยของเหรียญ แต่การที่จะได้รับการยอมรับเพื่อที่จะก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำจะต้องอาศัยคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ มีการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เป็นต้น คุณธรรม จริยธรรมเป็นลักษณะของความดี ถ้าผู้บริหารมีความดีมีคุณธรรม จริยธรรมก็จะได้รับการยอมรับนับถือ เท่ากับเป็นการสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น คุณธรรม จริยธรรมเป็นคุณสมบัติที่ดีของทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือผู้บริหารจำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มากกว่าตำแหน่งอื่นๆ เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ผลักดันให้เกิดการดำเนินงานขับเคลื่อนไปข้างหน้าตามวัตถุประสงค์ ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม มีความสำคัญต่อผู้บริหาร (ประทวน บุญรักษา, 2556 : ออนไลน์) มีคาถาพุทธภาษิตแห่งหนึ่ง แสดงความไว้ว่า เมื่อฝูงโคว่ายน้ำ ถ้าโคจ่าฝูงไปคด โคหมดทั้งฝูงนั้นก็ไปคดตามกัน เพราะมีผู้นำที่ไปคด ฉันทใด ในหมู่มนุษย์ก็ฉันทนั้น บุคคลผู้ใดได้รับสมมติให้เป็นใหญ่หากบุคคลผู้นั้นประพฤติไม่เป็นธรรม หมู่ประชาชนนอกนั้นก็ประพฤติชั่วเสียหาย แวันแคว้นทั้งหมด ก็จะยากเข็ญ หากผู้ปกครองเป็นผู้ไร้ธรรม เมื่อฝูงโคว่ายน้ำ ถ้าโคจ่าฝูงไปตรง โคหมดทั้งฝูงนั้นก็ไปตรงตามกัน เพราะมีผู้นำที่ไปตรง ฉันทใดทั้งหมู่มนุษย์ก็ฉันทนั้น บุคคลผู้ใดได้รับสมมติให้เป็นใหญ่ หากบุคคลผู้นั้นประพฤติชอบธรรม หมู่ประชาชนนอกนั้นก็พลอยดำเนินตามทั้งวันแคว้นก็จะอยู่เป็นสุข หากผู้ปกครองตั้งอยู่ในธรรม พุทธพจน์นี้แสดงให้เห็นความสำคัญของผู้นำต่อความอยู่รอด สวัสดิภาพ และสันติสุขของสังคมและประเทศชาติทั้งหมด (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). 2551 : 2)

พระพรหมคุณาภรณ์ ท่านยังให้ความหมายผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำนั้น พูดด้วยภาษาชาวบ้านแปลง่าย ๆ ก็คือ ความเป็นผู้นำนั่นเอง คนเรานั้นมาอยู่รวมกันเป็นหมู่ เป็นกลุ่ม เป็นชุมชน เป็นสังคม แต่ที่เราพูดว่าอยู่รวมกันนั้น ความจริงถ้าดูลึกลงไปจะเห็นว่าตัวคนร่วมกันจริง แต่มักจะรวมกันแค่เพียงภายนอก ส่วนข้างในนั้นค่อนข้างจะกระจัดกระจาย ที่ว่ากระจัดกระจาย ก็คือมีความแตกต่างกันหลายอย่างหลายประการ ต่างจิตต่างใจ ต่างความรู้สึก ต่างความนึกคิด ต่างความต้องการ ต่างความรู้ความสามารถ ต่างระดับของการพัฒนา เป็นต้น

เมื่อมีความแตกต่างและกระจัดกระจายอย่างนี้ ก็มีปัญหาว่า ทำอย่างไรจะให้ทั้งหลายมาประสานกัน ทำการทำงานต่าง ๆ ไปด้วยกันได้ และพากันไปด้วยดี ให้ผ่านพ้นภัยอันตราย อุปสรรคข้อขัดขัดทั้งหลาย ดำเนินไปจนบรรลุถึงประโยชน์สุข หรือความสำเร็จที่เป็นจุดหมาย ที่ว่านี้ก็หมายความว่า เราต้องการเครื่องมือหรือสื่อที่จะมาช่วยประสานให้คนทั้งหลายรวมกันหรือร่วมกัน ทั้งรวมกันอยู่และร่วมกันทำ เพื่อจะให้ได้อยู่กันด้วยดี และทำการด้วยกันได้ผลบรรลุจุด

หมายประสบความสำเร็จ เมื่อพูดอย่างนี้ ก็มีคำตอบง่าย ๆ ว่าเรา “ต้องการผู้นำ” นั่นเองและเมื่อพูดตามสภาพของสังคมมนุษย์อย่างนี้ ก็จะได้ความหมายของ “ผู้นำ” ว่า คือ บุคคลที่จะมาประสานช่วยให้คนทั้งหลายรวมกันโดยที่ว่าจะเป็นการอยู่รวมกันก็ตาม หรือทำการร่วมกันก็ตาม ให้พากันไปด้วยดี สู่จุดหมายที่ตั้งใจ ที่ว่าพากันไป ก็ให้พากันไปด้วยดีนั่น หมายความว่า ไปโดยสวัสดิ์ หรือ โดยสวัสดิภาพ ผ่านพ้นภัยอันตรายอย่างเรียบร้อยและเป็นสุข เป็นต้น แล้วก็บรรลุถึงจุดหมายที่ตั้งใจ ซึ่งขอเติมอีกหน่อยว่า “โดยถูกต้องตามธรรม”(พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). 2549 : 4-5) โดยพุทธวิธีบริหารยึดหลักธรรมาธิปไตยเป็นสำคัญด้วยเหตุผลที่ว่าผู้บริหารเองต้องประพฤติธรรมและใช้ธรรมเป็นหลักในการบริหาร ผู้บริหารที่ดีต้องเป็นธรรมาธิปไตย เขายึดถือคิดว่าถูกต้องไม่จำเป็นต้องถูกใจข้าพเจ้าหรือต้องถูกใจทุกคน เขากล้าตัดสินใจลงมือทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยไม่พยายามลยตัวหนีปัญหา เขาถือคิดว่าอำนาจหน้าที่มาพร้อมกับความรับผิดชอบ เขายอมเสียสละประโยชน์สุขส่วนตนประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่กว่านั้นคือประโยชน์ส่วนรวม ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ถ้าเห็นว่าจะได้ประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่เพราะสละประโยชน์สุขเล็กน้อย บุคคลควรสละประโยชน์สุขเล็กน้อยเพื่อเห็นแก่ประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่”

ปัจจุบันสังคมได้ให้ความสำคัญวัดผลมากกว่าคุณค่าทางจิตใจและคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้นำหรือผู้บริหารทุกระดับต้องปรับกระบวนทัศน์และวิธีคิดใหม่เนื่องจากปัจจัยสิ่งแวดล้อมอาจส่งผลทำให้การเสริมสร้างและพัฒนาจิตสำนึกในด้านคุณธรรมและจริยธรรมขาดความสมบูรณ์ซึ่งการปลูกฝังหรือสร้างจิตสำนึกในด้านคุณธรรมนั้นจะต้องมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ. 2556 : ออนไลน์)

กล่าวโดยสรุป เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่ดีสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาไปสู่จุดหมายที่มีคุณภาพ และมาตรฐานได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถบริหารงานได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อนร่วมงาน ทั้งในด้านการทำงาน การปกครองบังคับบัญชา และการดำรงตนให้อยู่ในฐานะที่น่าเคารพนับถือ น่าเลื่อมใส ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีจะต้องเป็นบุคคลที่สามารถปฏิบัติตนตามคุณธรรม จริยธรรม ผู้วิจัยจึงได้ให้ความสำคัญในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมนี้เป็นพิเศษ ทำให้เป็นแรงบรรดาลใจในการทำงานวิจัยเรื่องการศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 1 โดยให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง

คำถามการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันอยู่ในระดับใด
3. ข้อเสนอแนะของครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1
3. ศึกษาข้อเสนอแนะของครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีค่าระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 182-183) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ซึ่งมีขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มีสถานศึกษา 160 โรงเรียน ครู จำนวน 1,595 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. 2556 : ออนไลน์)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ครูผู้สอน โดยใช้สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 49) ได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา 20 โรงเรียนใน 6 อำเภอ กลุ่มตัวอย่างประชากรครูผู้สอน 200 คน

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 45) จากสถานศึกษาภายใน 6 อำเภอ เลือกครูผู้สอน มาอำเภอละ 2 คน ได้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดจำนวน 12 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยอาศัยกรอบแนวคิดคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3) ดังนี้ คุณธรรม จริยธรรมในการครองตน คุณธรรม จริยธรรมในการครองคน คุณธรรม จริยธรรมในการครองงาน

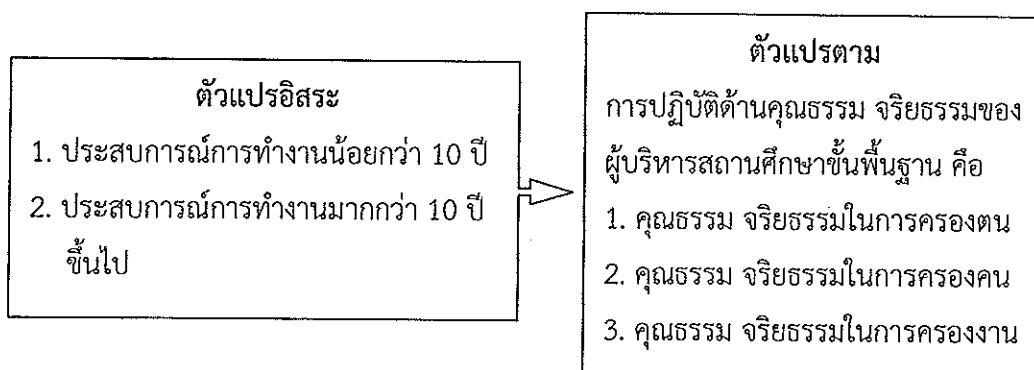
3. ขอบเขตด้านสถานที่

ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มีสถานศึกษาภายในเขต 6 อำเภอ คือ อำเภอเมืองหนองคาย 57 โรงเรียน อำเภอท่าบ่อ 34 โรงเรียน อำเภอศรีเชียงใหม่ 21 โรงเรียน อำเภอสังคม

21 โรงเรียน อำเภอสระใคร 17 โรงเรียน อำเภอโพธิ์ตาก 10 โรงเรียน รวมทั้งหมด 160 โรงเรียน

4. ขอบเขตด้านเวลา

ดำเนินงานวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2556 สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2556

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
2. พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารในองค์กร จะต้องแสดงพฤติกรรมที่เป็นทั้งผู้นำและผู้บริหารในการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน โดยใช้ภาวะผู้นำที่ดีและใช้ความสามารถในการบริหารงาน ใช้ความรู้ประสบการณ์มาพัฒนาองค์กรและใช้กลยุทธ์ในการบริหารทำให้เกิดประโยชน์ต่อเพื่อนร่วมงานและภายในองค์กร
3. คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะอุปนิสัยอันดีงามที่มีอยู่ภายในจิตใจของมนุษย์ที่เรียกว่าคุณธรรม จะแสดงออกมาโดยการกระทำความดีทางกาย วาจาเป็นหลัก อันส่งผลให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขเรียกว่า จริยธรรม
4. คุณธรรม จริยธรรมในการครองตน หมายถึง ความดีงามอันเป็นคุณสมบัติของคนที่รู้จักหลักการที่ทำให้เกิดประโยชน์ รู้จักจุดมุ่งหมายที่จะเกิดผลดี รู้จักประพฤติดนให้เหมาะสม รู้จักความพอดี รู้จักใช้เวลาอย่างมีคุณค่าและเหมาะสม รู้จักชุมชนรู้จักิริยาที่จะประพฤติดต่อชุมชน รู้จักความแตกต่างของบุคคล ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีงามคอยกำหนดให้ประพฤติดชอบกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดี

5. คุณธรรม จริยธรรมในการครองคน หมายถึง ความดีงามที่แสดงออกถึงความสามารถในการประสานคน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เคารพและให้เกียรติคนอื่น
6. คุณธรรม จริยธรรมในการครองงาน หมายถึง ความดีงามที่แสดงออกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
8. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
9. ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด ความเข้าใจเฉพาะบุคคล โดยอาศัยประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และข้อมูลที่มี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ดังนี้

1. นำไปกำหนดนโยบาย วางแผน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีคุณธรรม จริยธรรมในด้านการครองตน ครองคน ครองงาน ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป
2. สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจต่อผู้ได้บังคับบัญชา ต่อนักเรียน ต่อชุมชน
3. ก่อให้เกิดความรักความสามัคคีและส่งผลให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมได้อย่างแท้จริง